

Lausunto, Nivalan kaupungin sitoutuminen joukkoliikenteen rahoittamiseen, tarjouskilpailu reittipohjaisista joukkoliikennepalveluista 2024/2

Khall 20.11.2024 § 419
125/08.01.00.00/2021

Ennakkovaikutusten arviointi laadittu: Kyllä [] Ei []

Liite: Lausuntopyyntö, Nivalan kaupungin sitoutuminen joukkoliikenteen rahoittamiseen, tarjouskilpailu reittipohjaisista joukkoliikennepalveluista 2024/2

Valmistelija

Hallintojohtaja p. 040 344 7201

ELY-keskus pyytää Nivalan kaupungilta lausuntoa joukkoliikenteen hankinnasta ajalle 2.6.2025-4.6.2028. Lausunnossa pyydetään ilmoittamaan:

- Sitoutuuko kunta rahoittamaan edellä mainittujen autokiertojen kustannuksia esitetyillä prosentimääräisillä rahoitusosuuksilla koko varsinaisen sopimuskauden ajan?
- Hyväksyykö kunta, että ELY-keskus hankkii liikenteen, tekee liikenteen hankintaa koskevan hankintapäätöksen ja solmii liikennöintisopimuksen liikenteenharjoittajan kanssa?

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus käynnistää lähiaikoina tarjouskilpailun, jossa kilpailutetaan joukkoliikenne mm. reitillä Haapavesi-Nivala. Reitillä nykyinen liikennöintisopimus päättyy 1.6.2025, ja sopimuksen molemmat optiokaudet on jo käytetty. Nykyisellä sopimuskaudella ELY-keskus on rahoittanut suurimman osan hankitusta joukkoliikenteestä, mutta kunnat ovat osallistuneet 50 % osuudella säännöllisesti peruskoululaisia kuljettavien vuorojen tai niiden osien rahoittamiseen. Lisäksi kunnat ovat rahoittaneet kokonaan ELY-keskuksen hankkimien kuntien sisäisen liikenteen sekä vuorot, jotka ELY-keskus on hankkinut kuntien aloitteesta.

Hankintakustannusten kasvamisen vuoksi ELY-keskus joutuu päivittämään joukkoliikenteen rahoitusperusteita 2.6.2025 alkaen voimaan astuvissa liikennöintisopimuksissa. Jatkossa kuntien rahoitusosuuteen vaikuttaa autokierrossa kulkevien peruskoululaisten osuus autokierron kaikista matkustajista. Autokierrolla tarkoitetaan yhden auton saman päivän aikana ajamien vuorojen muodostamaa kokonaisuutta.

ELY-keskus hankkii joukkoliikennettä, joka palvelee ensisijaisesti työmatkustajia, toisen asteen opiskelijoita, asiointia sekä kaukoliikenteen liityntäyhteyksiä. Liikenne ajetaan mahdollisimman suoraa reittiä, ja sen pääasiallisena tarkoituksena on mahdollistaa kuntien välinen matkustus. Peruskoululaisten koulukuljetusten hankkiminen kuuluu lähtökohtaisesti kunnille. ELY-keskuksen hankkimaa liikennettä voi kuitenkin hyödyntää koulukuljetuksina, jos

kunnat osallistuvat liikenteen rahoittamiseen. Lisäksi kunnat vastaavat liikenteessä kulkevien peruskoululaisten matkakorttien tilaamisesta sekä matkakorteilla tehtävien koulumatkojen maksamisesta.

ELY-keskus rahoittaa suurimman osan hankkimastaan liikenteestä itse. Kunnat osallistuvat ELY-keskuksen hankkiman liikenteen rahoittamiseen seuraavissa tilanteissa:

- Autokierrossa, joissa on hankinnan käynnistämistä edeltävän lukuvuoden aikana matkustanut vähintään 1 000 kyseisen kunnan peruskoululaista väh. 10 %

- Autokierrot, jotka hankitaan kunnan aloitteesta 100%

- Autokiertojen osat, jotka hankitaan kunnan aloitteesta. Kunnan rahoitusosuus määritellään tapauskohtaisesti.

Kunnan prosenttimääräinen rahoitusosuus autokierron kustannuksista on kiinteä, eikä sitä tarkisteta varsinaisen sopimuskauden aikana. Liikenteen tai matkustajamäärien muutokset eivät myöskään vaikuta rahoitusosuuteen. Rahoitusosuutta voidaan tarkistaa ennen mahdollisten optiokausien alkamista. ELY-keskus voi tarvittaessa tehdä hankkimaansa liikenteeseen vähäisiä aikataulu- ja reittimuutoksia. Jos muutos lisää kunnan rahoitusta tai sillä on vaikutusta peruskoululaisten matkustukseen, ELY-keskus neuvottelee muutoksesta kunnan nimeämän joukkoliikenne-yhdyshenkilön kanssa.

ELY-keskus esittää, että rahoitusperusteiden nojalla Nivalan kaupunki osallistuisi alla mainitun autokierron rahoittamiseen varsinaisen sopimuskauden ajan (2.6.2025-4.6.2028).

Matkustajamäärä ja peruskoululaisten määrä ovat toteutumia lukuvuodelta 2023-2024. Jos autokierto sisältää kokonaan uusia vuoroja tai autokierron johonkin olemassa olevaan vuoroon on tehty merkittäviä muutoksia, on tiedot arvioitu muiden vastaavien vuorojen tai käytettävissä olevien tietojen perusteella. Euromääräinen arvio kunnan rahoituksesta on laskettu yksikköhintojen (ajokilometri, linjatunti ja autopäivä) sekä lipputulojen perusteella. Arvio sisältää arvonnlisäveron ja liikennöintikorvaukseen kaksi kertaa vuodessa tehtävät indeksitarkistukset. Arvioon eivät sen sijaan sisälly kunnan liikenteenharjoittajalle maksamat peruskoululaisten matkaliput. Kunnan lopullinen euromääräinen rahoitus selviää vasta tarjouskilpailun sekä indeksin julkistamisen jälkeen.

Kohde 4, autokierto 1 (Haapavesi-Nivala) A

Autokierto sisältää kuusi vuoroa, jotka ajetaan Haapaveden ja Nivalan välillä. Vuorot ajetaan koulupäivisin maanantaista perjantaihin, ja ne palvelevat pääasiassa toisen asteen opiskelijoita. Nivalan koulukuljetuksia palvelevat

Haapavesi-Nivala 7.05-7.55

Nivala-Haapavesi 14.00-15.00
Nivala-Haapavesi 16.05-16.55 -vuorot.

Nivalasta klo 14.00 lähtevä vuoro ajetaan Malilan koulun ja Karjannevantien kautta.

- matkustajamäärä 9.8.2023- 2.6.2024: **16 695**
 - o joista Nivalan peruskoululaisia: **4297**
 - o Nivalan peruskoululaisten osuus matkustajista: **25,7 %**
- Kunnan rahoitusosuus 2.6.2025- 4.6.2028: **30 %**
- arvio kunnan rahoituksesta 2.6.2025-4.6.2028: **69 500,00 €**.

Liikennöintisopimusta voidaan tarvittaessa jatkaa optiolla 1+1 vuotta. Optioiden käyttämisestä sovitaan erikseen

Ellei kunta sitoudu autokiertojen rahoittamiseen, ELY-keskus voi joutua vähentämään hankittavan liikenteen määrää. Tällöin kunta voi joutua järjestämään itse omat koulukuljetuksensa.

ELY-keskuksen ja Nivalan kaupungin solmima sopimus joukkoliikennepalvelujen järjestämisestä ja rahoittamisesta on voimassa toistaiseksi, ja siinä on sovittu tarkemmin mm. osapuolten vastuista, rahoitusosuuksista sekä liikennöintikorvauksen maksamisesta Lausuntopyyntö 4 (4) POPELY/3759/2024 6.11.2024 liikenteenharjoittajalle. Jos kunta sitoutuu joukkoliikenteen rahoittamiseen, muutetaan sopimusta vastaamaan päivitettyjä rahoitusperusteita sekä hankittavaa liikennettä.

Lausunto tulee toimittaa viimeistään 5.12.2024.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Karikumpu Päivi

Päätösesitys

1. Kaupunginhallitus päättää, että Nivalan kaupunki sitoutuu osallistumaan ELY-keskuksen hankkimien peruskoululaisia kuljettavien vuorojen kustannuksiin sopimuskaudella 2.6.2025-4.6.2028 valmistelussa mainituilla periaatteilla. Määräraha varataan kunkin vuoden talousarvioon.

Sitoutuminen koskee seuraavia reittejä:

Haapavesi-Nivala 7.05-7.55
Nivala-Haapavesi 14.00-15.00
Nivala-Haapavesi 16.05-16.55.

2. Kaupunginhallitus päättää, että Nivalan kaupunki hyväksyy, että ELY-keskus hankkii liikenteen, tekee liikenteen hankintaa koskevan hankintapäätöksen ja solmii liikennöintisopimuksen liikenteenharjoittajan kanssa.

Päätös

Kaupunginjohtajan kokouksessa antama muutettu päätösesitys:

Kaupunginhallitus valtuuttaa kaupunginjohtajan ja hallintojohtajan tekemään linjaukset asiasta Elylle lisäselvityksen teon jälkeen.

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä kokouksessa annetun muutetun päätösesityksen.

OTE:

Ensisijaisesti lausunto pyydetään toimittamaan ELY-keskusten yleisen asiointilomakkeen kautta osoitteessa <https://www.ely-keskus.fi/asiointi-ja-yhteystiedot>, kirjaamo.pohjois-pohjanmaa@ely-keskus.fi (diaarinumero POPELY/3759/2024 mainittava) 5.12.2024 mennessä